

Obszar: Procesy

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że szkoła działa zgodnie z przyjętą przez Radę Pedagogiczną koncepcją pracy, która została określona jako promowanie zdrowia. Plan działań został opracowany przez zespół ds. szkoły promującej zdrowie, przy współudziale uczniów, ich rodziców, nauczycieli (12/27 badanych), partnerów szkoły, samorządu, pracowników administracji i obsługi.

Koncepcja pracy została przyjęta przez większość nauczycieli (24/27 badanych). Przedstawione poniżej działania, o których mówią nauczyciele, rodzice i Dyrektor świadczą o wysokim poziomie spełniania wymagań.

W szkole systematycznie organizowane są turnusy rehabilitacyjne dla uczniów i ich rodziców oraz zimowiska i kolonie, podczas których uczniowie przez ruch zdobywają odporność i poprawiają kondycję.

Ponadto organizowana jest " Zielona Szkoła" w czasie której kształtowane są nawyki zdrowego stylu życia, realizowany jest tygodniowy projekt edukacyjny tematycznie związany z promocją zdrowia, przeprowadzane są warsztaty i konkursy tematycznie związane ze sportem, ruchem, urodą, ze zdrowym żywieniem i spędzaniem wolnego czasu.

Organizowane są również zajęcia ruchowe dla uczniów w ramach koła sportowego i koła tanecznego " Gwiazdy" oraz programy terapeutyczne.

Poprzez działalność koła "Mały Kucharz" promowane jest zdrowe odżywianie, a podczas cyklicznie organizowanych warsztatów uczniowie poznają zasady udzielania pierwszej pomocy.

Działania te obejmują również nauczycieli, dla których organizowane są zajęcia ruchowe oraz rodziców, dla których przeprowadzane są pogadanki na temat wartości zdrowego stylu życia. Zaplanowane działania realizujące koncepcję są modyfikowane po uwzględnieniu potrzeb i możliwości uczniów, określonych na podstawie orzeczeń poradni i badań lekarskich oraz propozycji partnerów szkoły i samorządu. W analizie koncepcji i modyfikacji uczestniczyła większość (17/27) badanych nauczycieli. Analiza odbywa się bez dodatkowych narzędzi badawczych ponieważ, zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, zadowolenie i duże zainteresowanie uczniów zawodami sportowymi świadczą o słuszności podejmowanych działań. W ubiegłym roku wprowadzono inne formy ruchowe takie jak: "Bieg o Puchar Dyrektora", Mistrzostwa szkoły

w biegach na raketach śnieżnych, Mistrzostwa szkoły dziewcząt w jeździe na rolkach oraz turniej piłki nożnej "Coca - Cola". Ponadto dla poprawy bezpieczeństwa zorganizowano dyżury nauczycielskie na poziomie zerowym oraz dyżury podczas zajęć lekcyjnych. Zdaniem nauczycieli koncepcja pracy jest akceptowana przez uczniów i ich rodziców, o czym świadczy ich liczne uczestnictwo w zawodach i imprezach sportowych. Powyższe argumenty uzasadniają wysoką ocenę poziomu spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej

Komentarz: Oferta edukacyjna szkoły jest spójna z podstawą programową poprzez integralność ze szkolnymi zestawami programów nauczania, z programem wychowawczym, programem profilaktyki, oraz programami zajęć pozalekcyjnych. Spójność tę, zdaniem nauczycieli i Dyrektora, szkoła uzyskała poprzez niżej wymienione działania.

Zespoły przedmiotowe dokonały oceny zgodności wybranych programów nauczania z obowiązującą podstawą programową. Nauczyciele sprawdzili zgodność treści zawartych w podręczniku z podstawą programową podczas wyboru podręcznika. Zespół wychowawców uwzględnił w programie wychowawczym i programie profilaktyki treści zawarte w podstawie programowej. Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, przygotowując plan pracy, uwzględnili zadania szkoły wynikające z podstawy programowej.

O zgodności oferty edukacyjnej z potrzebami uczniów, zdaniem partnerów i samorządu, świadczy to, że w gimnazjum powołano klasy dla uczniów w normie intelektualnej zagrożonych niedostosowaniem społecznym Str. 9/25 oraz że oferta edukacyjna, w tym realizowane w szkole ministerialne i indywidualne programy nauczania, dostosowywane są do potrzeb rozwojowych i możliwości uczniów. O zgodności oferty z potrzebami rynku pracy zdaniem nauczycieli, partnerów i samorządu świadczy to, że rozpoznawane są predyspozycje ucznia do wykonywania zawodu oraz organizowane są wycieczki dla uczniów i ich rodziców do zakładów pracy. O wysokim poziomie spełniania wymagania świadczy bogata oferta zajęć dodatkowych wynikająca z zainteresowań uczniów oraz z koncepcji pracy szkoły (Koło Plastyczne, Klub Miłośników Teatru, Koło

Młodych Komputerowców, Zespół Taneczny "Gwiazdy", Koło "Młody Kucharz", Szkolne Koło Sportowe), szerokie uczestnictwo młodzieży w wyżej wymienionych formach działalności pozalekcyjnej, jak również częste eksponowanie nabytych na tych zajęciach umiejętności i sprawności na: zawodach, olimpiadach, konkursach, uroczystościach i podczas prezentacji projektów. Szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje młodzieży, takiego zdania są wszyscy (24/24) ankietowani rodzice. Analiza dokumentów szkolnych wykazała również, że

rodzaj kół i inne dodatkowe zajęcia szkolne tak są dobierane, aby był możliwy rozwój zainteresowań uczniów.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany

Komentarz:

Zorganizowane w szkole procesy edukacyjne zapewniają warunki do realizacji podstawy programowej.

Potwierdzeniem tego wniosku jest opracowany arkusz organizacyjny, w którym zaplanowano obowiązkowe zajęcia edukacyjne na wszystkich poziomach kształcenia oraz kontrolę ich realizacji. Ponadto, zdaniem nauczycieli i Dyrektora, zaplanowano na rok szkolny 2009/2010 zadania wynikające z koncepcji pracy, z analizy wyników egzaminu gimnazjalnego oraz służące wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży. Nauczyciele opracowali rozkłady materiału (lub plany wynikowe) dla każdego oddziału gimnazjum wynikające z przyjętego programu nauczania. Opracowano tygodniowy rozkład zajęć, który według wszystkich badanych rodziców (24/24) sprzyja uczeniu się. Z obserwacji wynika, że programy nauczania z obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizowane są w bardzo utrudnionych warunkach z powodu niedostatecznej bazy lokalowej oraz z małej liczby pomocy dydaktycznych. Braki te uzupełniane są przez nauczycieli, którzy samodzielnie przygotowują materiały dydaktyczne, co zostało potwierdzone w trakcie obserwacji zajęć, jak również przez nauczycieli i Dyrektora.

Nauczyciele kontrolują efekty swojej pracy i na podstawie wniosków z przeprowadzonej analizy wyników egzaminów gimnazjalnych wprowadzają zmiany w planach pracy i organizacji procesów edukacyjnych. Według

informacji uzyskanych podczas wywiadu z nauczycielami, na początku roku szkolnego przekazywana jest uczniom dokładna informacja o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o możliwości otrzymania wyższej oceny, według nauczycieli zwiększa to aktywność uczniów oraz poczucie odpowiedzialności za proces uczenia się.

Podwyższenie efektywności nauczania następuje przez pozytywne wzmocnienie uczniów, naprowadzanie ich na właściwy tok rozumowania, wdrażanie do pomocy koleżeńskiej i pracy w zespole oraz dostosowanie stopnia trudności zadań do poziomu intelektualnego dzieci. Działania wyżej wymienione zostały zaobserwowane podczas zajęć edukacyjnych. Ponadto zdaniem nauczycieli częste stosowanie metody projektu (26/27 badanych) oraz wykorzystanie nowoczesnych technik komunikacyjnych (23/27 badanych nauczycieli wskazuje na częste posługiwanie się tymi technikami) poprawia jakość ich pracy. Zdaniem rodziców większość nauczycieli oceniając osiągnięcia edukacyjne uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Większość nauczycieli (23/27 badanych) jest zdania, że podczas oceniania osiągnięć edukacyjnych uzasadnia ocenę. Jednakże podczas obserwowanych zajęć nauczyciele sporadycznie dokonywali bieżącej oceny poziomu wiedzy uczniów, a ci którzy takiej oceny dokonali - nie uzasadniali jej. Natomiast ocena zachowania uczniów odbywa się na bieżąco w odniesieniu do ustalonych pożądanych postaw społecznych.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane i doskonalone. Zdaniem 23/27 badanych nauczycieli, w szkole monitoruje się i analizuje wyniki egzaminu gimnazjalnego w kontekście całego oddziału i pojedynczych uczniów oraz wyniki egzaminów wewnętrznych. Ponadto Str. 10/25 monitorowana jest realizacja podstawy programowej, częstotliwość oceniania i realizacja dodatkowych godzin wynikających z zapisu ustawy Karta Nauczyciela, jak również postawa społeczna uczniów oraz opanowanie przez nich umiejętności życiowych i samodzielności. Wyniki monitorowania przedstawiane są na zebraniu Rady Pedagogicznej, a następnie omawiane przez nauczycieli na zespołach. Służą one, na co wskazuje Dyrektor do:

- *planowania pracy dydaktycznej (wybór programów, podręczników, metod i form nauczania);
- *opracowania planu nadzoru pedagogicznego;
- *planowania pracy na zajęciach dydaktyczno- wyrównawczych;

*planowania pracy na zajęciach przygotowujących uczniów do egzaminów zewnętrznych oraz podczas planowania pracy kół zainteresowań.

W wyniku prowadzonej obserwacji jakości procesu uczenia się w szkole zostało podjętych kilka decyzji. Na ich podstawie:

*zorganizowano dyżury nauczycielskie na korytarzach podczas trwających zajęć szkolnych;

*organizowano spotkania wychowawców -raz na 2 tygodnie;

*organizowano spotkania nauczycieli uczących w danym oddziale - 1 raz w miesiącu;

*podjęto pracę nad modyfikacją szkolnego systemu nagród i kar uczniów;

*zwiększono częstotliwości obserwacji i hospitacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć dodatkowych realizowanych w szkole;

*zwiększono częstotliwość kontroli dzienników lekcyjnych, w tym realizację godzin z poszczególnych zajęć edukacyjnych.

Kolejnym argumentem świadczącym o wysokim poziomie realizacji wymagania jest to, że nauczyciele współpracują z uczniami w zakresie aktywności pozalekcyjnej- potwierdzają to rodzice (21/24badanych) i większość nauczycieli (17/27badanych). Współpraca z uczniami odbywa się w zakresie organizacji imprez szkolnych, zawodów sportowych, wycieczek, uroczystości szkolnych, zawierania kontraktów klasowych, tematyki zajęć dodatkowych, tematyki apeli oraz podczas opracowania systemu nagród i kar. Ponadto mniejsza grupa (11/27 badanych) nauczycieli uwzględnia opinię uczniów, o tym jak powinien przebiegać proces nauczania.

Jednocześnie nauczyciele w wywiadzie zaprzeczyli istnieniu współpracy z uczniami w obszarze doskonalenia procesów edukacyjnych ze względu na to, że uczniowie nie są w stanie dokonywać procesu myślowego w tym zakresie.

Argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełnienia wymagania jest to, że wszyscy rodzice (24/24badanych) stwierdzają, że nauczyciele potrafią zmotywować dzieci do nauki. W opinii rodziców nauczyciele wzmacniają u uczniów poczucie wartości poprzez ich mobilizację do udziału w konkursach artystycznych i zawodach sportowych, a w opinii nauczycieli przez indywidualizację, wspieranie i nagradzanie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli

Komentarz:

Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są efektem szerokiej współpracy nauczycieli. Wniosek ten został sformułowany w oparciu o liczne dowody. Przede wszystkim wszyscy nauczyciele (27/27 badanych) potwierdzają współpracę przy planowaniu zajęć lub działań edukacyjnych, wskazując jednocześnie na dużą częstotliwość jej występowania - raz w tygodniu (19/27 badanych). W szkole powołano liczne zespoły przedmiotowe i zadaniowe. Zgodnie z wypowiedzią nauczycieli i Dyrektora co potwierdza również analiza dokumentów szkolnych nauczyciele w zespołach przedmiotowych wspomagali siebie nawzajem między innymi podczas: wyboru programów nauczania i określenia ich zgodności z podstawą programową, opracowania zasad oceniania, wyboru arkuszy egzaminacyjnych do egzaminów wewnętrznych oraz sposobu ich oceniania, przygotowania i przeprowadzania badań wyników nauczania, analizy wyników egzaminu zewnętrznego i wewnętrznego. Natomiast w zespołach zadaniowych współpracowano między innymi przy tworzeniu szkolnych zestawów programów nauczania i podręczników szkolnych oraz przy opracowaniu programu wychowawczego i programu profilaktyki, jak również przy opracowaniu procedur postępowania w trudnych sytuacjach wychowawczych i wypracowaniu efektywnych metod i form pracy z uczniem mającym trudności oraz uczniem zdolnym. Ponadto nauczyciele współdziałali Str. 11/25 przy opracowaniu wniosków do pracy na następny rok szkolny, przygotowaniu projektów edukacyjnych jak np. "Program Zdrowie" oraz przy organizacji konkursów i imprez szkolnych takich jak obchody "Dnia Ziemi". Wspomagano siebie nawzajem, zdaniem nauczycieli, przekazując zdobytą wiedzę i doświadczenie np. podczas planowania jednostki lekcyjnej pod względem doboru form, metod i środków dydaktycznych, wykorzystania w pracy z uczniami technologii informacyjnej, motywowania uczniów do nauki. Z informacji uzyskanej w wywiadzie z nauczycielami, jak również z analizy dokumentów wynika, że nauczyciele współpracują z pedagogiem i psychologiem w zakresie diagnozowania sytuacji wychowawczej, organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej i wytypowania uczniów do terapii psychologicznej. Kolejnym argumentem wskazującym na bardzo wysoki poziom spełnienia wymagania jest to, że proces zmiany, zdaniem większości nauczycieli (24/27 badanych) jest efektem wspólnych decyzji. Uzasadniając swoją opinię nauczyciele podają, że na skutek wspólnych ustaleń na zespołach oraz podczas indywidualnych rozmów wprowadzono między innymi

działania wynikające z wniosków z analizy wyników egzaminu, określono korelacje międzyprzedmiotową, opracowano tematy ścieżek edukacyjnych, dobrano odpowiednie do możliwości uczniów programy nauczania i podręczniki, stworzono plany pracy. Jak również określono działania w ramach koncepcji szkoły promującej zdrowie, wprowadzono wspólne zasady oceniania, opracowano procedury postępowania w trudnych sytuacjach wychowawczych, opracowano działania mające na celu poprawę frekwencji, uwzględniono opinię wielu specjalistów w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Argumentem potwierdzającym osiągnięcie przez szkołę najwyższego poziomu wymagania jest fakt, że wszyscy nauczyciele (27/27 badanych) potwierdzają współpracę w zespołach oddziałowych, wskazując jednocześnie na intensywność tego współdziałania (19/27 badanych określa częstotliwość wspólnych działań na bardzo częste- bo w każdym tygodniu, natomiast często - czyli raz w miesiącu współdziała 8/27 badanych). Współpraca ta, zdaniem nauczycieli (co również znalazło potwierdzenie w analizie dokumentów szkolnych) dotyczy opracowania wniosków do dalszej pracy.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Kształtuje się postawy uczniów

Komentarz:

Działania wychowawcze podejmowane przez szkołę są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Zdaniem wszystkich badanych nauczycieli (27/27) w szkole przeprowadzono diagnozę potrzeb uczniów w zakresie oddziaływań wychowawczych. Diagnoza ta była prowadzona przez zespół nauczycieli poprzez ankietowanie uczniów i ich rodziców, szczegółową analizę orzeczeń poradni psychologiczno- pedagogicznej, obserwację zachowań uczniów, jak również indywidualne rozmowy wychowawcy z uczniami. Z opinii większości nauczycieli (26/27 badanych) wynika, że podejmowane przez szkołę działania wychowawcze są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb uczniów.

Wykorzystując dane z diagnozy opracowano Program Wychowawczy i Program Profilaktyki, a następnie opracowano propozycje tematów godzin wychowawczych dla każdego poziomu kształcenia. Ponadto przygotowano program socjoterapii, procedury postępowania w trudnych sytuacjach wychowawczych oraz opracowano działania mające na celu poprawę frekwencji, potwierdza to większość nauczycieli (15/27) oraz analiza dokumentów szkolnych.

Spójność i adekwatność planu działań wychowawczych z potrzebami uczniów osiągnięto przez współuczestniczenie uczniów w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych postaw społecznych. Polegały one na uczestnictwie uczniów w dyskusji, warsztatach i apelach prowadzonych przez Szkolną Radę Uczniowską, których celem było określenie katalogu pożądanych postaw społecznych oraz opracowanie klasowych planów zachowań zawierających prawa, obowiązki i konsekwencje ponoszone przez uczniów niestosujących się do ustaleń. Następnym etapem tych działań było wypracowanie, przy współudziale uczniów, kontraktów klasowych.

Ponadto spójność i adekwatność działań wychowawczych ujętych w Programie Wychowawczym z potrzebami uczniów osiągnięto również poprzez udział uczniów w planowaniu tematyki godzin wychowawczych oraz uczestnictwo w ewaluacji wewnętrznej programu wychowawczego (wg 12/27 badanych nauczycieli).

Zdaniem Dyrektora i nauczycieli biorących udział w wywiadzie, współudział uczniów w planowaniu i modyfikacji działań wychowawczych polegał głównie na odniesieniu się do przedstawionych propozycji działań, rzadko natomiast do ich zaproponowania.

Str. 12/25 Działania wychowawcze podejmowane w szkole analizowano i modyfikowano. Podczas apeli Szkolnej Rady Uczniowskiej przeanalizowano stopień przestrzegania kontraktów, a wnioski wykorzystano do modyfikacji kontraktów. Zespół wychowawców dokonywał analizy bieżącej sytuacji wychowawczej poszczególnych klas i szkoły oraz opracowano działania naprawcze i interwencyjne.

Diagnozowano potrzeby wychowawcze poszczególnych uczniów klas dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną podczas egzaminu gimnazjalnego i określano sposoby ich wspomagania. Zaplanowano również sposób wspomagania uczniów zagrożonych ocenami niedostatecznymi lub niską oceną zachowania. W ciągu całego roku szkolnego analizowano plany pracy wychowawców klasowych, modyfikowano i uzupełniano o pojawiające się problemy. Przeprowadzono ewaluację wewnętrzną programu wychowawczego, a wnioski wykorzystano do jego modyfikacji, świadczy o tym informacja uzyskana od nauczycieli oraz uzyskana podczas analizy dokumentów szkolnych.

W bieżącym roku szkolnym, w opinii Dyrektora w związku z pojawiającą się agresją, zorganizowano spotkanie z rodzicami, na którym ukazano inne formy

karania dzieci niż bicie. Natomiast w klasach zorganizowano zajęcia z terapeutą, których celem było kształcenie umiejętności uzewnętrzniania emocji w innych formach niż agresja.

Ponadto podjęto długofalowe działania w celu modyfikacji szkolnego systemu nagród i kar przy współudziale eksperta i całej społeczności szkolnej.

Współuczestnictwo uczniów w wyżej wymienionych działaniach, zdaniem nauczycieli, wpłynęło na podniesienie poczucia bezpieczeństwa w szkole, dostosowanie tematów poruszanych na apelach organizowanych przez Szkolną Radę Uczniowską do potrzeb uczniowskich, poprawę frekwencji uczniów i większe zaangażowanie się młodzieży w pracę szkoły. Prowadzona obserwacja szkoły potwierdza brak agresji fizycznej, natomiast zauważono pojedyncze przypadki agresji słownej uczniów.

O osiągnięciu przez szkołę najwyższego poziomu w zakresie wskazanego wymagania świadczy to, że wnioski z monitorowanych obszarów pracy wychowawczej wpłynęły na zmiany organizacyjne oraz zmiany w planach i programach szkolnych. Innowacyjnymi rozwiązaniami organizacyjnymi było: zorganizowanie dyżurów nauczycielskich na korytarzach szkoły podczas zajęć lekcyjnych - dzięki czemu nauczyciele mogli obserwować i korygować zachowanie uczniów poza salą lekcyjną oraz zorganizowanie "podwójnego" wychowawstwa przyczyniającego się do wzmocnienia oddziaływań wychowawczych. Ponadto o najwyższym poziomie w zakresie wskazanego wymagania świadczy również to, że szkoła dokłada wszelkich starań, aby uczniowie identyfikowali się z podejmowanymi działaniami wychowawczymi poprzez doprecyzowanie praw, obowiązków i ponoszonych konsekwencji w stosunku do tych, którzy nie stosują się do wypracowanych ustaleń w poszczególnych oddziałach oraz wspólną pracę nad szkolnym systemem nagród i kar.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych

Komentarz:

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów i uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego. Wniosek ten poparty jest niżej przedstawionymi dowodami, na które wskazuje większość

rodziców. Młodzież szkoły objęta została terapią pedagogiczną, zorganizowano wsparcie pedagoga, psychologa i logopedy dla uczniów. Celem lepszej współpracy w zakresie oddziaływań wychowawczych zorganizowano wsparcie wychowawcze dla rodziców. Aby zintensyfikować procesy edukacyjne, zdaniem nauczycieli i Dyrektora podjęto szeroką współpracę z rodzicami, zorganizowano dla rodziców warsztaty psychologiczne doskonalące umiejętności wychowawcze oraz poradnictwo wychowawcze. Zorganizowano wspomaganie dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną przystępującą do egzaminów zewnętrznych (np. zorganizowano zajęcia wspomagające koncentrację) oraz wspomaganie uczniów zagrożonych ocenami niedostatecznymi lub niską oceną zachowania. Ponadto w opinii rodziców i Dyrektora zwiększenie szans edukacyjnych uczniów nastąpiło w wyniku pozytywnego wzmocnienia uczniów, motywowania młodzieży do udziału w olimpiadach, zawodach sportowych, przeglądach artystycznych i konkursach oraz organizowanie zajęć wyrównawczych i wspomagających proces edukacyjnych. W opinii rodziców, partnerów szkoły i samorządu, nauczyciele stwarzają warunki do realizacji uzdolnień poprzez organizowanie kół artystycznych i sportowych, podejmowanie działań pozwalających na rozpoznanie uzdolnień ucznia, a następnie otaczanie ich opieką pozwalającą na odniesienie Str. 13/25 sukcesu w określonej dziedzinie. Sukcesy uczniów są nagradzane, a trofea eksponowane w gablotach na korytarzach szkolnych, na stronie internetowej szkoły. W szkole, według nauczycieli i rodziców, kształtuje się postawy sprzyjające uczeniu się. Wyżej wymienione systemowe działania szkoły, obejmujące wszystkich uczniów świadczą o wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B